

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

People's Participation in Management of Phrom Buri Municipality
Phrom Buri District, Sing Buri Province

¹กมลวรรณ แจ่มยิ่ง (Kamolwan Jamying)

²มะฮัสดี มะแซะฮิ (Mahastee Masesa-id)

³รอนิง ฮามะ (Roning Hamah)

⁴อดิศักดิ์ อธิภาคย์ (Adisak Atipakya)

⁵อาดัม ยามาฮาโง (Adam Yama-arngo)

คณะศิลปศาสตร์ (ศิลปการจัดการ), สถาบันราชภัฏ

(Faculty of Liberal Arts (Art of Management), Rajapark Institute)

Email: kamnjamy@hotmail.com

Received February 10, 2021; **Revised** March 24, 2021; **Accepted** September 30, 2021

Abstract

This research aims (1) to study the participation of people in the Administration of Phrom Buri Municipality Phrom Buri District, Sing Buri Province in 5 sides (2) to compare the participation of people in the Administration of Phrom Buri Municipality Phrom Buri District, Sing Buri Province is a 3,225 population quantitative research. The sample of 355 people analyzed the data with the average. And standard deviation and using The Fisher's LSD test. The results showed that 1) participation of people in the Administration of Phrom Buri Municipality Phrom Buri District, Sing Buri Province on all sides, 2) Compare the participation of people in the Administration of Phrom Buri Municipality Phrom Buri District, Sing Buri Province when classified by gender, age, education level and get to know the news no difference but when classified by career found that differed significantly at the level of .05

Keywords: Public Participation; Administration of Phrom Buri Municipality; Sing Buri Province

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ใน 5 ด้าน (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรจำนวน 3,225 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 355 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบ (Fisher's LSD test) ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการได้รับรู้ข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน; การบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี; จังหวัดสิงห์บุรี

บทนำ

การปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ดำเนินวิวัฒนามากกว่า 70 ปี ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการประกาศใช้ ยกเลิก และแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหลายครั้ง เพื่อให้เหมาะสมแก่สภาวะการณ์ของบ้านเมืองและกาลสมัยที่เปลี่ยนแปลงจนกระทั่งถึงปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 กำหนดว่ารัฐจะให้ความสำคัญอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่ และมาตรา 282 กำหนดว่าการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจน สอดคล้อง และเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครอง (Constitution of the Kingdom of Thailand, 2007)

การมีส่วนร่วมของประชาชนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรภาครัฐ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น คือ มีความรับผิดชอบต่อประชาชน มีจริยธรรม และที่สำคัญคือต้องมีความโปร่งใส ไร้ทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งจะให้มีการตรวจสอบได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนตามสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้นั้น ไม่เฉพาะเพียงแค่การเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุม ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยและการปกครองท้องถิ่น (Uwanno, 1999)

จังหวัดสิงห์บุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 43 ตำบล 364 หมู่บ้าน โดยทั้ง 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี, อำเภอบางระจัน, อำเภอกำแพงแสน, อำเภอพรหมบุรี, อำเภอท่าช้าง และอำเภออินทร์บุรี และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 42 แห่ง ซึ่งแบ่งตามประเภทและอำนาจบริหารจัดการภายในท้องถิ่น ดังนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง, เทศบาลเมือง 2 แห่ง, เทศบาลตำบล 6 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 33 แห่ง (Department of Local Government Promotion, 2013) โดยที่เทศบาลตำบลพรหมบุรี มีราชกิจจานุเบกษาประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการเปลี่ยนชื่อเทศบาลตำบลปากบาง อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ให้เป็นเทศบาลตำบลพรหมบุรี เล่ม 132 ตอน 197 ง พิเศษ หน้า 5 27 สิงหาคม 2558 (Ministry of Interior, Government Gazette, 2015) เทศบาล

ตำบลพรหมบุรี มีหมู่บ้านเพียง 7 หมู่ และมีจำนวนประชากร จำนวน 3,225 คน แต่การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีระดับต่ำ

จากข้างต้นพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลค่อนข้างน้อย เนื่องจากการบริหารงานของเทศบาลไม่ว่าจะด้วยนโยบายหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของเทศบาลเองนั้น ยังไม่สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานมากนัก การบริหารงานส่วนใหญ่ของเทศบาลเป็นการบริหารงานเพียงกลุ่มบุคคล โดยยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนที่แท้จริงเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานมากนัก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารงานได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนสามารถสนองตอบต่อการกระจายการพัฒนาได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนและเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น

ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 3,225 คน (Phromburi Subdistrict Municipality Local Registration Office, 2017) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 355 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ เทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม พ.ศ. 2563

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

ในปัจจุบันตามความเข้าใจโดยทั่วไปแล้วคำว่าการบริหาร (Administration) กล่าวว่า การดำเนินงานทุกชนิดให้สำเร็จลุล่วงไป คำว่าการบริหารมีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า การจัดการ (Management) การจัดการหมายความว่า การจัดดำเนินงานทุกชนิดในหน่วยงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยเหมือนกัน บางทีมีผู้ให้ความหมายคำสองคำนี้ในความหมายของการดำเนินงานในองค์กรให้สำเร็จลุล่วง โดยเน้นคำว่าบริหารใช้กับการบริหารงานทุกชนิดในส่วนที่เป็นของรัฐบาล ส่วนคำว่า การจัดการใช้กับการบริหารงานที่เกี่ยวกับงานธุรกิจเอกชน

ความหมายของการบริหาร

Hirunto (2000) ได้ให้ความหมายของการบริหาร คือการดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยใช้ปัจจัยที่เป็นคน เงิน วัสดุ และการจัดการ

Kasemsin (1983) กล่าวว่า การบริหารหมายถึงการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาตอบสนองกระบวนการบริหาร ให้สามารถดำเนินงานหรือดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการการบริหาร

Changlian (1989) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ ดังนี้ 1) การบริหารจะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมให้สามารถสนองตอบกับความต้องการของสังคมที่เพิ่มมากขึ้น และเป็นสิ่งที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข 2) การบริหารจะเป็นกลไกที่สำคัญในการนำเอาทรัพยากรทั้ง คน และวัสดุสิ่งของไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยเป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล รวมถึงการจัดสรรบริการและสินค้าให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม 3) การบริหารมีความสำคัญต่อการอยู่รอดของสังคมและสมาชิกในสังคม ขณะเดียวกันการบริหารก็เป็นกลไกที่สำคัญในการที่จะพัฒนาและสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคม

Namwat (2001) จากความหมายของการบริหารจะครอบคลุมสาระสำคัญซึ่งเป็นประเด็นหลักของการบริหาร 4 ประการ คือ 1) วัตถุประสงค์ (Objective) เป็นเหตุผลเบื้องต้นในการดำเนินงานขององค์การทุกองค์การ คือความคงอยู่หรืออยู่รอดขององค์การ ซึ่งองค์การต่าง ๆ ย่อมมีเป้าหมายในการดำเนินการอันหมายถึงวัตถุประสงค์ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จนั่นเอง 2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง ความสามารถขององค์การในอันที่จะบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีในช่วงเวลาที่กำหนด ประสิทธิภาพเน้นการบริหารระยะยาวและต่อเนื่อง 3) ทรัพยากร (Resource) หมายถึงทรัพยากรที่ผู้บริหารเกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุ และการจัดการ หรือที่เรียกว่า 4Ms (Man, Money, Material and Management) 4) การประสานประสาน (Integration and coordination) คือการสร้าง ความสมดุลและความสอดคล้องต่อเนื่องกันระหว่างทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อความสำเร็จขององค์การ

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วม

Pawuttinan (1998) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลที่ดี กลุ่มคนหรือองค์กรประชาชนได้อาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินโครงการ การแบ่งปันผลประโยชน์และการประเมินผลโครงการพัฒนาด้วยความสมัครใจ โดยปราศจากข้อกำหนดที่มาจากบุคคลภายนอกและเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการ

ของสมาชิกในชุมชน รวมทั้งที่อำนาจในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาให้กับสมาชิกด้วยความพึงพอใจ และผู้เข้ามามีส่วนร่วมมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการด้วย

Thongsri (1999) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง และการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา และนำมาซึ่งสภาพปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีแล้ว จำเป็นต้องยอมรับปรัชญาว่ามนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและชี้แนะที่ถูกต้อง

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

Hirunwong (1998) ได้กล่าวถึงแบบของการมีส่วนร่วมที่สำคัญมี 4 รูปแบบ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมแบบกลุ่มงาน (Work group) กลุ่มงานประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และบุคคลอื่นในโครงการที่กลุ่มเกี่ยวข้องอยู่บ่อยครั้ง บุคคลเหล่านี้ทำงานกันและประสานงานกันเพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำเป็นแบบประชาธิปไตย 2) การมีส่วนร่วมแบบโครงการหรือแมทริก (Matrix or project management) การมีส่วนร่วมแบบนี้เกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างขององค์การโดยส่วนรวมใหม่ ผู้อำนวยการโครงการถูกแต่งตั้งประสานงานกับพนักงานจากแผนงานตามที่ตั้งต่าง ๆ ของบริษัท เพื่อทำงานร่วมกันเผชิญกับโครงการที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะเห็นว่าการบริหารสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น 3) การมีส่วนร่วมแบบมีการเจรจาต่อรอง (Collective bargaining) การรวมเจรจาต่อรองเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมอีกแบบหนึ่งที่ผู้บริหารบางคนจะไม่ยอมรับการที่พนักงานเลือกสหภาพแรงงานให้เป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรองกับฝ่ายบริหาร แสดงว่ากำลังมีส่วนร่วมอาจจะเป็นค่าจ้าง ชั่วโมงทำงาน การรวมเจรจาต่อรองเป็นตัวแทนความต้องการ เพื่อให้มีข้อมูลบางอย่างในการตัดสินใจ แทนที่จะให้นายจ้างเป็นตัวกำหนดแต่เพียงผู้เดียว 4) การมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย ในทางอุตสาหกรรม (industrial democracy) องค์การที่มีลักษณะเป็นแบบประชาธิปไตย จะให้ความสำคัญของพนักงานในการตัดสินใจมากกว่า หรืออย่างน้อยที่สุดเท่ากับความต้องการของเจ้าของกรรมการบริหาร คณะกรรมการวางแผนและนโยบาย อาจจะประกอบขึ้นด้วยคนงาน ที่แต่งตั้งโดยฝ่ายบริหาร หรือถูกเลือกโดยคนงานอื่น ๆ พนักงานจะมีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก โดยผ่านกระบวนการทางประชาธิปไตยในการบริหารงานบริษัท

Jamkrajang (1999) ได้สรุปลักษณะรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากเจตนาจริง และความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหา/ การตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ อันจะทำให้เกิดความสมานฉันท์และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 2) กระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและขีดความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม 3) การมีส่วนร่วมต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการตัดสินใจที่จะเลือกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่ ข้อสำคัญคือการมีส่วนร่วมนั้นจะต้องไม่เกิดจากการบังคับขู่เข็ญจากผู้ใดเหนือกว่า

ประโยชน์การมีส่วนร่วม

Watthanasap (2001) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้ 1) เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น 2) การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ 3) การสร้างฉันทามติ ลด

ความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ 4) การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของประชาชนมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ 5) การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงได้ 6) ช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนและไว้วางใจความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชน และเกิดความตระหนักในการตอบสนองความกังวลของประชาชน 7) การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชนถือว่าการให้การศึกษาชุมชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน และ 8) ช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น เป็นการเพิ่มทุนทางสังคมและช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

จากการทบทวนวรรณกรรมสรุปได้ว่า การบริหาร คือการดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีความสำคัญของการบริหาร 1) การบริหารจะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม 2) การบริหารจะเป็นกลไกที่สำคัญในการนำเอาทรัพยากรทั้งคนและวัตถุสิ่งของไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์ 3) การบริหารมีความสำคัญต่อการอยู่รอดของสังคมและสมาชิกในสังคม โดยสามารถนำมาปรับใช้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนและเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 3,225 คน (Phromburi Subdistrict Municipality Local Registration Office, 2017)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการวางแผน 3) ด้านการดำเนินการ 4) ด้านการประเมินผล 5) ด้านการรับผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วม แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรต่าง ๆ
2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการวางแผน 3) ด้านการดำเนินการ 4) ด้านการประเมินผล และ 5) ด้านการรับผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วม
3. สร้างข้อคำถามฉบับร่างให้ครอบคลุมขอบข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ครบถ้วนหรือไม่ ภาพที่ใช้ถูกต้องหรือไม่ พิจารณาเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม
2. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ทำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ทุกฉบับ มาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient method) ของ Cronbach (1971) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7730 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้
4. นำแบบสอบถามที่ได้การปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะกระทำตามขั้นตอน กล่าวคือ

1. ขอนหนังสือจากสถาบันรัชต์ภักย์ ถึงนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้เทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย และบางส่วนจะติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับกลับคือมาจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการตรวจนับและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ (frequency) และแสดงจำนวนร้อยละ (percentage)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการบริหารงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดสิงห์บุรี คือค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดการแปลความหมายของข้อมูลเป็น 5 ระดับ โดยยึดเกณฑ์ของกาลัก เต้ซันหมาก Tekhanmag (2010)

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ ทำการทดสอบค่าที อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนและการได้รับรู้ข่าวสาร ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว โดยการทดสอบค่าเอฟ เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบ Fisher's LSD test

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม 3) ด้านการตัดสินใจ 4) ด้านการประเมินผล และ 5) ด้านการดำเนินการ

ตารางที่ 1 Descriptive Statistic

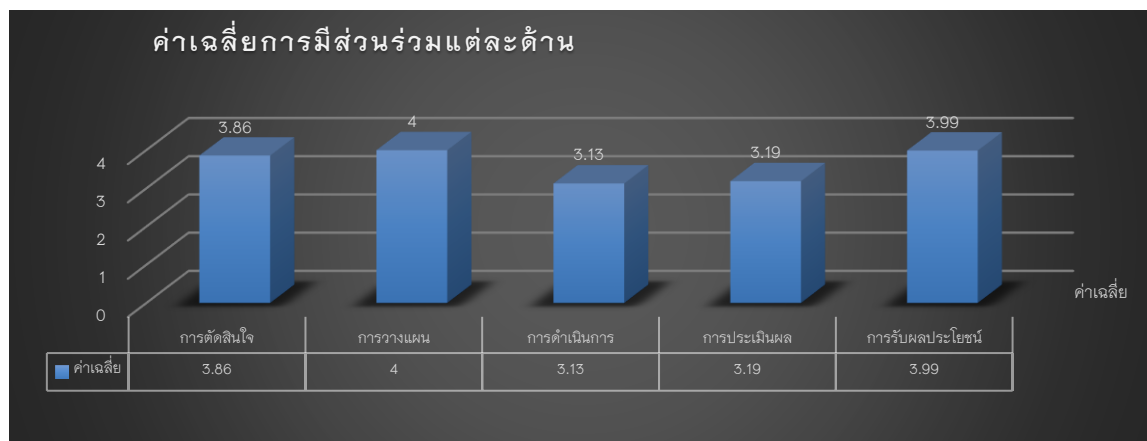
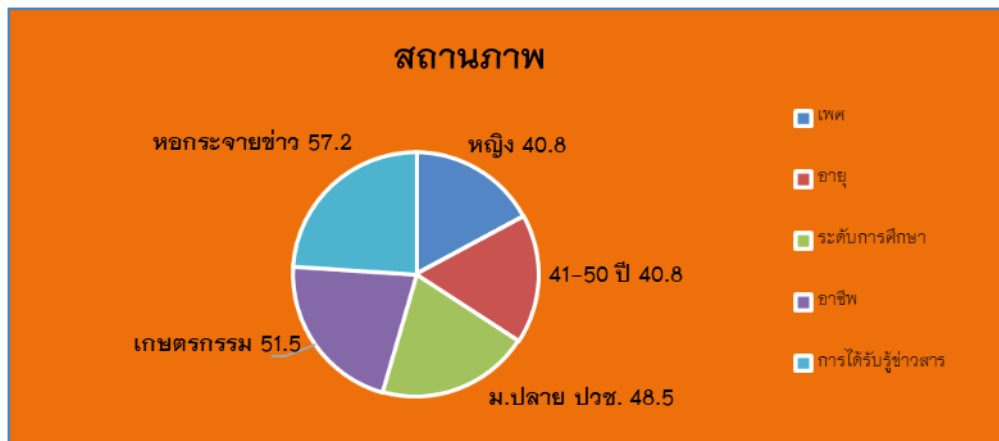
ด้านภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการตัดสินใจ	3.86	0.323
ด้านการวางแผน	4.00	0.227
ด้านการดำเนินการ	3.13	0.301
ด้านการประเมินผล	3.19	0.355
ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม	3.99	0.209
รวม	3.64	0.148

* $p < .05$, ** $p < .01$

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับรู้ข่าวสาร ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน โดยนำเสนอ ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการดำเนินการ
3. จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล
4. จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการประเมินผล
5. จำแนกตามการได้รับรู้ข่าวสาร ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ภาพรวม ด้านการวางแผน ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม และด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการประเมินผล และด้านการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ทำให้ทราบว่าด้านใดบ้างที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Maneejansuk (2013) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบล บ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการร่วมตรวจสอบและติดตามการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และการได้รับรู้ข่าวสาร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพรหมบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Maneejansuk (2013) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพรหมบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Assavachamroon (2013) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประชากรในเขตเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 355 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง อายุ 41-50 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อาชีพ เกษตรกรรม และการได้รับรู้ข่าวสาร หอกระจายข่าว

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม 3) ด้านการตัดสินใจ 4) ด้านการประเมินผล และ 5) ด้านการดำเนินการ

2.1 ด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ประชาชนมีส่วนร่วมกับการตัดสินใจกำหนดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น 2) ประชาชนมีส่วนร่วมทำประชาพิจารณ์กับกิจกรรมสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน และ 3) ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจคัดเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ภายในชุมชนของตนเอง และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการทำงานโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เทศบาลจัดทำขึ้น

2.2 ด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ประชาชนมีส่วนร่วมประชุมประชาคมของชุมชนในการจัดทำแผนชุมชนของชุมชน เพื่อเสนอต่อเทศบาลนำไปประกอบการจัดทำแผนของเทศบาล 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของชุมชน ที่ประชาชนได้เสนอและรับการบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลตำบล และ 3) ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้ารับ

ฟังก์การจัดทำแผนพัฒนาในขั้นตอนการเห็นชอบแผนพัฒนาในการประชุมของสภาเทศบาลตำบล และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาในชุมชนของตนเอง

2.3 ด้านการดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ประชาชนให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือต่อเทศบาลตำบล หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้าร่วมดำเนินงาน 2) ประชาชนร่วมกับเทศบาลตำบลในการพัฒนาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานของเทศบาลตำบล และ 3) ประชาชนมีส่วนร่วมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่เพื่อวางแผนจัดทำโครงการพัฒนาเพื่อเสนอต่อเทศบาลเพื่อนำไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนร่วมกับเทศบาลตำบลในการสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

2.4 ด้านการประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ประชาชนสอบถามถึงการทำงาน กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของเทศบาลตำบล 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการปรับปรุง การบริหารงานของเทศบาลผ่านการเข้ารับฟังการประชุมสภาเทศบาลตำบล และ 3) ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการปรับปรุง การบริหารงานของเทศบาลตำบลผ่านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (ผู้รับฟังความคิดเห็น) และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบกิจกรรมงบประมาณ ในการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของเทศบาล

2.5 ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอหรือร้องเรียนการใช้งบประมาณ เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของเทศบาลที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม และการดำเนินงานตามแผน กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และ 3) ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบล และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานของเทศบาลตำบล

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับรู้ข่าวสารตามองค์ประกอบ 5 ด้าน โดยนำเสนอ ดังนี้

3.1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการดำเนินการ

3.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล

3.4 จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการประเมินผล

3.5 จำแนกตามการได้รับรู้ข่าวสาร ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล

๖ ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อให้เทศบาลตำบลพรหมบุรี นำไปพิจารณาหาแนวทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในงานขององค์กร ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการตัดสินใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการทำงานโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่เทศบาลจัดทำขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์แผนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการวางแผน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาในชุมชนของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรจะศึกษาและหาวิธีการ ที่จะเข้าถึงประชาชนในทุกด้าน รวมถึงการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นในการดำเนินงานของเทศบาล เพื่อที่จะเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

1.3 ด้านการดำเนินการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนร่วมกับเทศบาลตำบลในการสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรให้ความรู้เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามสิทธิของกฎหมาย และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของเทศบาล จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

1.4 ด้านการประเมินผล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบกิจกรรม งบประมาณในการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของเทศบาล ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาล โดยประชาชนมีส่วนร่วมเป็นระยะ ๆ อย่างเหมาะสม

1.5 ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรมีการกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

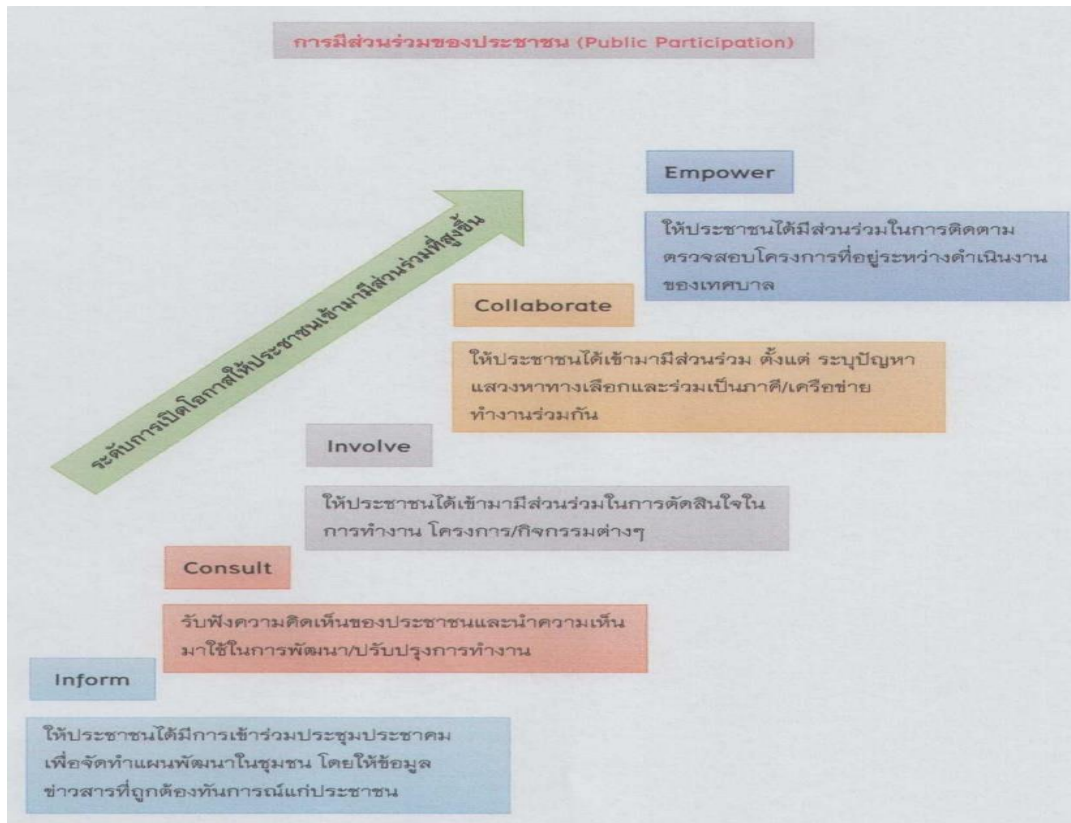
2.1 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาความรู้อย่างเข้าใจของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบล และควรศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบล ตามความคาดหวังของประชาชน

2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบล เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด เพื่อให้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบหรือวิธีการในการให้โอกาสแก่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบล ให้มีระดับการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรทำการวิจัย เพื่อศึกษาหารูปแบบการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเทศบาลตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี

องค์ความรู้ใหม่

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่จะสามารถเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมที่สูงขึ้นได้นั้น (1) Inform คือ ต้องให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาในชุมชน โดยทางเทศบาลก็ต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันการแก่ประชาชน (2) Consult คือ ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและนำความเห็นมาใช้ในการพัฒนา/ปรับปรุงการทำงาน (3) Involve คือ การให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ (4) Collaborate คือ การให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ ระบุปัญหา แสวงหาทางเลือกและร่วมเป็นภาคี/เครือข่ายเพื่อทำงานร่วมกัน (5) Empower คือ การให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินงานของเทศบาล

References

- Assavachamroon, C. (2013). *Participation of the People in the Development of the Salaeng Municipality, Mueang District, Chanthaburi Province*. Chon Buri: Burapha University.
- Changlian, P. (1989). *Dictionary of Sociological Terms*. Bangkok: Aksorn Charoen Tat.
- Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2550(2007). Retrieved April 9, 2020, from <http://wiki.kpi.ac.th/images/3/31/Constitution2550.pdf>

- Department of Local Government Promotion, Ministry of Interior. (2013). *Summary of Information on Local Government Agencies Nationwide*. Retrieved February 10, 2020, from <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp> 2013.
- Hirunto, U. (2000). *Thai Local Government*. Bangkok: Odean Store.
- Hirunwong, P. (1998). *A Study of Participation Management in the Primary School under the Office of Udon Thani Provincial Primary Education*(Master of Education, Department of Educational Administration). Khon Kaen University.
- Jamkrajang, K. (1999). *Dissemination of Local Administrative Knowledge Participation of the People in the Local Government*. Bangkok: Office of Local Government.
- Kasemsin, S. (1983). *Administration*. Bangkok: Thai Wattana Panich.
- Maneejansuk, T. (2013). *Public Participation in the Preparation of the Three-year Development Plan of Ban Lao Sub-district Municipality, Wiang Chiang Rung District, Chiang Rai Province*. Phayao: Phayao University.
- Ministry of Interior, Government Gazette. (2015). *Changed the name of Pak Bang Subdistrict Municipality Phromburi District Singburi Province It is a municipality in Tambon Phrom Buri*. Retrieved February 10, 2020, from <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/E/197/5.PDF>.
- Namwat, P. (2001). *General Knowledge about Business Administration* (5th ed.). Bangkok: Text and Journal.
- Pawuttinan, S. (1998). *Knowledge, Attitude and Participation in Activities in the Management Project*. Bangkok: Kasetsart University.
- Phromburi Subdistrict Municipality Local Registration Office. (2017). *Population Statistics*. Retrieved January 23, 2020, from <https://www.t-promburi.go.th/condition.php>
- Tekhanmag, K. (2010). *Principles of Research in Social Science*. Lopburi: Thepsatri Rajabhat University.
- Thongsri, S. (1999). *Evaluation Report for the Completion of the Database System Development Project for Rural Development in the Solution of Poverty*. Bangkok: Ministry of Interior.
- Uwanno, B. (1999). *Good Governance in Thai Society*. Bangkok: Winyuchon.
- Watthanasap, W. (2001). *The Participation of Citizens in the Decision-making of the Community*. Khon Kaen: Siripan Offset.
- Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper and Row.
-